

Til:	Utenriksråden	Dato:	01.09.2017
Fra:	Seksjon for Midtøsten og Nord-Afrika	Saksnr.:	16/5483
Kopi til:	Norad v/evalueringsavdelingen	Saksbehandler:	Julie M. Jacobsen Takahashi

Regionavdelingen, Avdeling for FN, fred og humanitære spørsmål

Seksjon for humanitære spørsmål, seksjon for fred og forsoning, seksjon for kompetanse og ressurser, seksjon for etatsstyring, budsjett og forvaltning

Ambassadene i hhv. Damaskus (p.t. Beirut), Beirut, Amman

2016-valueringen av norsk støtte relatert til Syria-konflikten. Oppfølgingsrapport.

Det vises til følgende dokumenter fra 2016: Norads oversendelsesnotat av 29.april, foreslått oppfølgingsplan, evalueringsrapporten og seminaret som ble arrangert av Norad i forbindelse med offentliggjøringen av evalueringen 3. mai d.å. samt notat og oppfølgingsplan fra 24.06.

Som en del av oppfølgingen av 2016-evalueringen, og i tråd med gjeldende retningslinjer, skal det rapporteres til Norad om iverksatte tiltak på grunnlag av oppfølgingsplanen. Nedenstående er en slik oppfølgingsrapport. Norad publiserer oppfølgingsplaner og tilhørende rapporter på sin nettside.

Status for oppfølging er kort redegjort for i samme matrise som den opprinnelige oppfølgingsplanen av 2016 (vedlagt), og ytterligere redegjort for under.

Evalueringens anbefalinger – Norads ordlyd:

1. **Strategiske føringer:** det anbefales at det utarbeides klare strategiske føringer for norsk støtte som tydeliggjør de norske prioriteringene med utgangspunkt i de internasjonale humanitære prinsippene. Føringerne bør blant annet omfatte vurderinger av risiko og bidra til at støtten ikke blir politisert.

2. **Kriterier for valg av partnere:** Det anbefales at det utvikles tydelige kriterier for valg av partnere.
3. **Øke kapasiteten:** Det anbefales at kapasiteten dedikert til Syria-responsen økes, blant annet ved at interne og eksterne faglige ressurser utnyttes i større grad enn i dag.
4. **Læring:** Det anbefales at erfaringer og læring systematiseres på en måte som sikrer at disse kan brukes for å forbedre framtidig støtte.

Oppfølging av anbefalingene. Status pr. ultimo august 2017:

1. a): Strategiske føringer

Ansvarlig seksjon: Seksjon for Midtøsten og Nord-Afrika, i samråd med seksjon for humanitære spørsmål og andre relevante seksjoner.

Tiltak:

1. Det er utarbeidet et overordnet rammeverk som oppsummerer de strategiske føringene og mål som ligger til grunn for den norske bistanden rettet inn mot Syria-konflikten. Rammeverket er planlagt gjennomgått årlig, ev. hyppigere dersom situasjonen på bakken tilsier det.

Strategiske føringer og målsettinger for den norske bistanden rettet inn mot Syria-konflikten er foreslått formulert slik:

Overordnede målsettinger for norsk støtte relatert til Syria-krisen

- **Bidra til å redde liv og lindre humanitær nød**

Norge vil være en stor humanitær giver for å bidra til å redde liv og lindre humanitær nød som følge av Syria-krisen. De internasjonale humanitære prinsippene ligger til grunn for den humanitære innsatsen. Norsk humanitær støtte skal bistå både nødlidende syrere inne i Syria og syriske flyktninger i Syrias naboland, samt støtte tiltak som bidrar til mottakerlandenes stabilitet. Norge skal også bidra til en velfungerende og godt koordinert internasjonal humanitær respons, inkludert gjennom en ledende rolle i de internasjonale bistandskonferansene for Syria-krisen.

- **Bidra til å løse konflikten gjennom freds- og forsoningsdiplomati**

En fredelig løsning på Syria-konflikten vil danne grunnlaget for en varig løsning på den humanitære krisen. Norge vil bidra med politisk og finansiell støtte til den politiske forhandlingsprosessen ledet av FN for å sikre en politisk løsning på konflikten. Norge vil kontinuerlig søke etter muligheter og støtte tiltak som kan muliggjøre en slutt på konflikten.

- **Bidra til stabilitet, fredsbygging og forebygging av ny konflikt**

Norge vil støtte tiltak som reduserer sårbarheten til den syriske befolkningen ved å bidra til at de kan gjenoppta og opprettholde et selvstendig livsgrunnlag.

- **Vektlegge støtten til utdanning**

Støtte til utdanning ivaretar sentrale rettigheter, gir syrere muligheten til å sikre sin egen fremtid og er et tiltak for å forebygge radikaliserings. Minst 15 % av det overordnede Syria-bidrag skal gå til utdanningstiltak.

- **Fremme menneskerettigheter og likestilling inkludert kvinners deltakelse.**

Norge vil bidra til å styrke det syriske sivilsamfunnet, og arbeide for at representanter fra sivilsamfunn, ikke minst kvinner, får delta og bidra i politiske prosesser. Norge vil støtte multilaterale resolusjoner og mekanismer med formål om å forbedre menneskerettighetssituasjonen. Norge vil støtte tiltak som bidrar til overgangsrettferdighet. Norge vil også bidra til å styrke ytringsfriheten gjennom støtte til kapasitetsbygging av uavhengige medier.

- **Bidra til å bekjempe ISIL i Syria og Irak gjennom norsk medlemskap i den internasjonale anti-ISIL-koalisjonen.**

Norsk støtte relatert til Syria-krisen omfatter bidrag til bekjempelse av ISIL. Innsatsen er bred og inkluderer støtte til stabiliserende tiltak der mulig.

- **Bevare tilstrekkelig fleksibilitet til å tilpasse den norske støtten til gjeldende behov.**

Evalueringen trakk frem fleksibiliteten i den norske tilnærmingen som et bevaringspunkt. Norge skal fortsette å være en fleksibel giver og aktør, slik at innsatsen til enhver tid er relevant og best mulig tilpasset behovene.

1 b): Risikovurdering og etterlevelse av humanitære prinsipper:

Ansvarlig seksjon: Seksjon for humanitære spørsmål.

Seksjon for humanitære spørsmål har utarbeidet to veiledere for å fremme og sikre respekt for humanitære prinsipper i krisesituasjoner, samt redusere risiko – en intern og en ekstern. Disse ble ferdigstilt i august 2017.

De humanitære prinsippene ligger til grunn for all norsk humanitær innsats. Humanitet, upartiskhet, uavhengighet og nøytralitet er helt nødvendig for å kunne gjennomføre humanitært arbeid, og nå fram til dem som trenger det mest. Målsettingen med de to veilederne er å vise hva dette betyr i praksis, både for våre partnere og for kollegaer.

Den eksterne veilederen gir råd og tips om hvordan organisasjonene kan sikre etterlevelse av humanitære prinsipper i ulike faser av innsatsen. Målsettingen med veilederen er å bidra til en felles forståelse av hva som forventes av mottakere av norsk humanitær støtte, i første omgang norske organisasjoner og deres implementerende partnere. Veilederen ligger ute på regjeringen.no:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hum-prinsipper/id2568659/?q=humanit%C3%A6re%20prinsipper%20veileder>

Den interne veilederen er rettet mot kolleger som følger opp humanitær bistand i UD, Norad og på ambassadene. Den interne veilederen skal sees i sammenheng med den

eksterne veilederen. Her kan en få tips om hvordan partnere (oftest FN-organisasjoner eller norske frivillige organisasjoner) kan vurderes og hva en skal se etter når en går gjennom humanitære prosjektsøknader.

I den interne veilederen ser en blant annet på hvilke vurderinger og bakgrunnsanalyser våre partnere bør gjøre og hvordan de bør velge ut målgruppe for bistanden. Hvordan velges lokale samarbeidspartnere, og hvordan følges de opp? Hva skal en se etter for å vurdere partneres systemer for risikovurdering knyttet til humanitære prinsipper. Under hvilke omstendigheter og på hvilken måte kan partnere avvike fra ordinære rutiner? Hvordan setter organisasjonen grenser for hva som er akseptabelt i form av press og innblanding i prosjektgjennomføring? Hvordan rapporteres dette?

2. Kriterier for valg av partnere

Ansvarlig seksjon: Seksjon for humanitære spørsmål.

I oppfølgingsplanen fra 2016, ble det planlagt å utarbeide en kortfattet liste over kriterier som legges til grunn for partnerutvelgelse. Man har imidlertid kommet frem til å avvende den kommende humanitære strategien for å utforme denne typen liste, da dette går inn i mer overgripende problemstillinger knyttet til humanitær bistand. Derfor bør det ses i sammenheng med den nye humanitære strategien som regjeringen har besluttet at skal utarbeides.

Strategien er forventet ferdigstilt i 2018.

Inntil den nye humanitære strategien er på plass vil føringene i ordningsregelverket for humanitær bistand og andre føringsdokumenter være gjeldende.

3. Øke kapasiteten

Ansvarlig enhet: Utenriksråden

Det er ikke foreslått ytterligere oppfølging på dette punktet, på bakgrunn av nedenstående, som inngikk i oppfølgingsplanen fra 2016 (punktet om ambassaderåd basert i Beirut er oppdatert): Se forøvrig relevant punkt under «læring» om utnyttelse av faglige ressurser.

Tiltak/ev. grunnlag for ikke å følge opp - departementets vurdering

Kapasiteten innenfor Syria-arbeidet er allerede styrket siden evalueringsteamet igangsatte sitt arbeid, noe som også delvis reflekteres i evalueringen:

Ambassaden i Damaskus (p.t. Beirut) er styrket med én ytterligere medarbeider. En ambassaderåd med regionalt ansvar for utdanningsporteføljen tiltrådte ved Ambassaden i Beirut i august 2016, i det som var en nyopprettet stilling.

Seksjon for humanitære spørsmål har det siste året ytterligere styrket Syria-teamet med halvannen medarbeider siden høsten 2015 (totalt tre +) og vi ser på muligheten for å sette av ytterligere ressurser. I Seksjon for Midtøsten og Nord Afrika, er Syria-teamet styrket med ytterligere en medarbeider siden april 2016.

Foreslått tiltak:

Den allerede økte bemanningen anses å tilfredsstillende behøve for økt kapasitet. Totalt vil det være fem nye stillinger som arbeider med Syria-krisen i departementet siden evalueringen startet høsten 2015. Behov for eventuelt ytterligere styrking av kapasitet vil vurderes fortløpende.

Når det gjelder anbefalingen om bedre utnyttelse av interne og eksterne faglige ressurser, tas den til etterretning.

4. Læring

Ansvarlig seksjon: Seksjon for Midtøsten og Nord Afrika.

Seksjonen har styrket både sin koordinerende rolle og strukturert arbeidet med Syria-krisen, som planlagt i oppfølgingsplanen, bl.a. ved jevnlig møter og oppdateringer som bidrar til styrket koordinering både internt i utenriksstjenesten og med eksterne der relevant.

Ytterligere tiltak for å tydeliggjøre innsatsen overfor et bredere publikum er under vurdering.

Vedlegg: oppdatert oppfølgingsplan (matrise)

Oppfølgingsplan for evalueringen av norsk støtte relatert til Syria-konflikten, 24.06.2016

Anbefaling	Tiltak	Ansvarlig for tiltak	Tidsramme	Resultat/ending/ Kommentar (2016)	Status pr. august 2017
Strategiske føringer: Det anbefales at det utarbeides klare strategiske føringer for norsk støtte som tydeliggjør de norske prioriteringene med utgangspunkt i de internasjonale humanitære prinsippene. Føringerne bør blant annet omfatte vurderinger av risiko og bidra til at støtten ikke blir politisert.	Utarbeide et strategisk rammeverk som samler de overordnede, strategiske føringer som ligger til grunn for norsk bistand relatert til Syria-konflikten.	Seksjon for Midtøsten og Nord-Afrika i samråd med seksjon for humanitære spørsmål	Desember 2016		Strategisk rammeverk er nedfelt, jf. eget dokument.
	Når det gjelder vurderinger av risiko, vises det til allerede igangsatt arbeid med å bedre klargjøre UD's føringer knyttet til risikovurdering og risikohåndtering i konfliktområder.	Seksjon for humanitære spørsmål			Veileder om risikovurdering ble publisert 29.8. 2017. To veiledere er laget: én til intern bruk og én publisert eksternt.
Kriterier for valg av partnere: Det anbefales at det utvikles tydelige kriterier for valg av partnere.	Utarbeide en kortfattet liste over kriterier som legges til grunn for partnerutvelgelse.	Seksjon for humanitære spørsmål	Desember 2016		Disse kriteriene er besluttet utformet i sammenheng med den humanitære strategien regjeringen har besluttet skal utarbeides kommende år. De vil derfor foreligge i løpet av 2018.

<p>Øke kapasiteten: Det anbefales at kapasiteten dedikert til Syria-responsen økes, blant annet ved at interne og eksterne faglige ressurser utnyttes i større grad enn i dag.</p>	<p>Utenrikstjenesten har allerede betydelig styrket sin kapasitet, både i departementet og ved utenriksstasjonene (ambassadene i Beirut og Damaskus, p.t. Beirut) med totalt fem stillinger. Evt. ytterligere styrking vurderes fortløpende.</p>	Utenriksråden		<p>Ambassaden i Damaskus, p.t. Beirut er styrket med en ambassadesekretær siden mai 2016. Ambassaden i Beirut styrkes med en ambassaderåd (regionalt ansvar for utdanning) fra august 2016.06.17 Seksjon for Midtøsten og Nord-Afrika er styrket med en seniorrådgiver til Syria-teamet siden april 2016. Seksjon for humanitære spørsmål har avsatt en ekstra medarbeider dedikert til Syria-krisen, med planer om ytterligere en fra høsten 2016.</p>	<p>Styrkingen av kapasitet som fant sted i 2016 anses adekvat.</p>
	<p>Det legges ikke opp til en systematisering av møteplasser som involverer eksterne faglige ressurser, men anbefalingen om bedre utnyttelse tas til etterretning.</p>				
<p>Læring: Det anbefales at erfaringer og læring systematiseres på en måte som sikrer at disse kan brukes for å forbedre framtidig støtte.</p>	<p>Erfaringen med Syria-evalueringen brukes i det bredere arbeidet med Syria i tiden fremover. Seksjonen vil styrke sin koordinerende rolle, slik at man enklere kan «samle trådene» i det som er en svært kompleks situasjon med mange</p>	Seksjon for Midtøsten og Nord-Afrika	Løpende		<p>Midtøsten og Nord-Afrika-seksjonen har styrket både sin koordinerende rolle og strukturert arbeidet med Syria-</p>

	<p>impliserte seksjoner og ambassader. Samarbeidet på tvers, herunder den organiske og spontane formen dette ofte finner, er et bevaringspunkt. Samtidig vil seksjonen styrke innsatsen for å forankre den bredere erfaringen og innsikten. Landteam, temamøter og liknende fora, både interne og eksterne, vil vurderes.</p>				<p>krisen, bl.a. ved jevnlig møter og oppdateringer som bidrar til styrket koordinering både internt i utenrikstjenesten og med eksterne der relevant. Ytterligere tiltak for å tydeliggjøre innsatsen overfor et bredere publikum er under vurdering.</p>
--	---	--	--	--	--